

Onderwijs MBO in Rotterdam



Technische sessie onderwijs MBO 24 mei 2023



Gemeente
Rotterdam

Welkom

Reeks Technische sessies Onderwijs WIOSSAN:

September 2022	: Technische sessie over het Rotterdamse Onderwijs
Maart 2023	: Technische sessie Onderwijshuisvesting
Maart 2023	: Technische sessie Rotterdams Onderwijs Beleid
Mei 2023	: Technische sessie MBO

<i>Inger Seits</i>	- <i>Teammanager Maatschappelijke Ontwikkeling MBO / HBO / WO</i>
<i>Floor Koudijs</i>	- <i>Strategisch Adviseur Werk en Inkomen</i>
<i>Rieke Zijlmans</i>	- <i>Teammanager Maatschappelijke Ontwikkeling Mentale Gezondheid & Opgroeien</i>

Vragen zijn welkom tijdens de presentatie.

Indien een vraag niet direct beantwoord kan worden komen wij hierop terug aan het einde van de presentatie e/o behandelen wij op een later moment.



**Gemeente
Rotterdam**

Inhoud

1. Inleiding
2. Het MBO in Rotterdam
3. Vijf thema's:
 - Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt
 - Voortijdig schoolverlaten (VSV)
 - Burgerschap
 - Studentenwelzijn
 - Veiligheid in en om de scholen

Inleiding

- Mbo belangrijke partner van de gemeente als opleider voor de regionale arbeidsmarkt
- Invloed van de gemeente op het mbo onderwijs wordt vaak groter gedacht dan in feite aanwezig is
- Samenwerking vanuit ieders verantwoordelijkheid brengt ons verder

Verantwoordelijkheden:

Gemeente



- ☐ Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
- ☐ Verzuimmeldingen 18+ Regionaal programma
- ☐ Voortijdig Schoolverlaten (VSV): samenwerking gemeenten en mbo's

Onderwijs & partners



- ☐ MBO instellingen: onderwijskwaliteit en – ontwikkeling, burgerschap, veilige scholen, beroepspraktijkvorming (lumpsum vanuit het rijk)
- ☐ Inspectie van het Onderwijs
- ☐ SBB en leerwerkloket regio rijnmond
- ☐ Partners in preventie voorlichting en ondersteuning van jongeren
- ☐ Veiligheidspartners

Rijksoverheid



- ☐ Wettelijke kaders VSV: Leerplichtwet, Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB)
- ☐ Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)
- ☐ Kwalificatieplicht
- ☐ Kwaliteit onderwijs: Kwaliteitsagenda 2024-2027 (WEB)
- ☐ Prestatieafspraken OCW MBO instellingen
- ☐ Van School naar Werk 2025

Inleiding (2):

Gezamenlijke uitdagingen mbo instellingen en gemeente

Kansen:



- Jong talent in stad en regio
- Veel werkgelegenheid en economische ontwikkeling
- Mogelijkheden voor instroom en doorstroom op de arbeidsmarkt
- Veel aandacht voor het mbo ook bijv in de werkagenda mbo en het stagepact die de minister samen met de instellingen uitvoert

Uitdagingen:



- Veel uitval, switchen van studenten
- Welzijn van studenten; psychosociale problemen, armoede
- Veiligheid van studenten, bijvoorbeeld op/rond school, in de wijk, op stageplekken

2. Het MBO in Rotterdam



- 474.564 MBO studenten in Nederland



- 40.024 MBO studenten studeren in Rotterdam Rijnmond (= 8,5%)



- Rotterdam heeft 8 MBO-instellingen waarvan 5 vak instellingen

Rotterdam is de MBO hoofdstad van Nederland (naast +/- 70.000 ho/wo studenten)

Onderwijs – arbeidsmarkt



Gemeente
Rotterdam

Wat zien we?

Veel
werkgelegenheid:
tekorten op de
arbeidsmarkt

Te weinig studenten
kiezen voor
opleidingen met
goede baankansen

Groenpluk:
studenten zonder
diploma worden
'weggeplukt'

Gebrek aan
passende stages,
vooral bij mbo
niveau 1 en 2

Wat doen we (1)?

Onderwijsbeleid 'Gelijke Kansen voor Elk Talent':

- **Subsidies voor juiste studiekeuze en arbeidsmarktvoorbereiding -**
 - Scholen op thema 'van onderwijs naar arbeidsmarkt'
 - Projecten en organisaties zoals JINC en Petje Af
- **Kennismaking met kansrijke beroepssectoren**
 - Sectoren zoals haven en techniek - Haven LOB, techmission, Girlsday
- **Stagebureau Gemeente Rotterdam als voorbeeldstagebieder**
 - 1000 stages per jaar, 25% mbo stages
- **Programma Bridge-Gaan voor een Baan (NPRZ)**
 - Van voortgezet onderwijs tot aan de arbeidsmarkt
- **Stimulering positief imago MBO**
 - Documentaire en follow-ups Onmisbaar mbo
 - Project MBO talent: mbo studenten ontwerpen beleidsproduct voor gemeente
 - Online campagne Warm Welkom Studenten



Wat doen we (2)?

Leven Lang Ontwikkelen (LLO) initiatieven in regio Rotterdam:

- **Rijnmonds Arbeidsmarkt Perspectief fonds (RAP)**
 - Cofinanciering voor projecten gericht op meer instroom en behoud van kundig personeel in sleutelsectoren
- **Initiatief 'Nieuwe energie voor bouw en techniek'**
 - Leerwerkplekken voor jongeren met afstand tot arbeidsmarkt, gecombineerd met gepaste opleiding en begeleiding (TCR)
- **Rotterdams Scholingsfonds**
 - Ondersteuning van Rotterdammers (waaronder jongeren)die geen duo studiefinanciering meer krijgen, maar zich willen laten omscholen of bijscholen naar werk met veel vraag
- **Project "Geen Rotterdammert Langs de Kant!"**
 - Gericht op Rotterdammers zonder startkwalificatie, in samenwerking met gezamenlijke MBO instellingen
- **Leerwerkloket rijnmond: regionale dienstverlening voor werkgevers en werkenden op het gebied van LLO**
- **Regionaal Werkcentrum**

Wat doen we (3)?

Regionale aanpak Jeugdwerkgelegenheid vanuit arbeidsmarktregio Rijnmond:

- **Leerwerktraject Energietransitie (Zadkine en Albeda):**
 - Opleiding in bouw/techniek voor jongeren zonder startkwalificatie, met baangarantie of doorstroom naar mbo niveau 2
- **Verbeteragenda Entree (mbo niveau 1)**
 - Samenwerking tussen mbo, bedrijfsleven, SBB en gemeente om entree-studenten beter voor te bereiden op arbeidsmarkt
- **Arbeidsmarkt- en doorstroomprogramma (Albeda):**
 - Op maat gemaakt programma voor 600 studenten om VSV en langdurig thuiszitten te voorkomen
- **Talenthub op Zuid**
 - Community voor jongeren die dreigen uit te vallen, waar ze begeleiding en inspiratie krijgen voor persoonlijke ontwikkeling. Samen met onderwijs, werkgevers en de gemeente, die deel uitmaakt van de stuurgroep, wordt onbenut talent benut.

Voortijdig schoolverlaten (vsv)



Gemeente
Rotterdam

Wat zien we

- VSV (voortijdig schoolverlaten) is een jongere die de school heeft verlaten zonder het behalen van een diploma op minimaal MBO2, HAVO of VWO niveau

VSV-percentages Rotterdam

schooljaar	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
VSV-%	3,17	3,16	2,61	2,71	3,40
Aantallen	1.405	1.395	1.148	1.187	1.484

- VSV: vooral een mbo vraagstuk

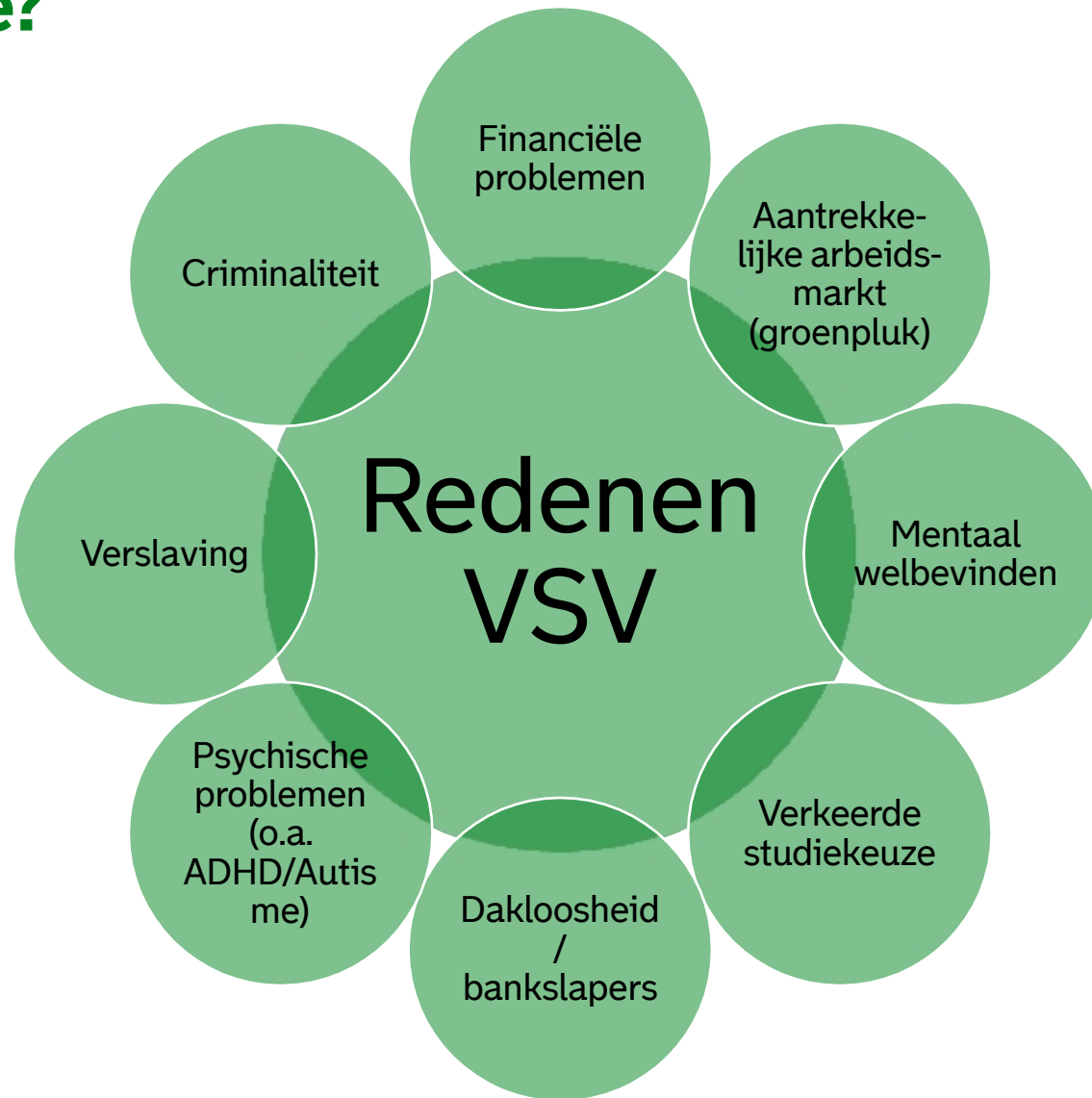
VSV in Rotterdam: 1.350 mbo'ers (mbo) = 91% en 134 vo'ers = 9%

- Enkelvoudige problemen versus vaak gecombineerde en complexe problemen
- Aantallen vsv hoog bij niveau 4 versus kleinere groep vsv niveau 1

- Uitvallers hebben na hun 18^e te maken met volwassenenzorg of -hulp

Meer nadruk op zelfredzaamheid; verwaarlozing van problemen, jongeren vinden niet vanzelf het hulpaanbod

Wat zien we?



- **Steeds vaker een combinatie van problemen (multi-problem)**

Wat doen we?

- Sterke samenwerking met mbo's en regiogemeenten in het **regionaal VSV-programma** om voortijdig schoolverlaten te voorkomen
- **RMC** (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) aanpak: screenen, benaderen, begeleiden van alle uitgevallen jongeren zonder startkwalificatie
- **Verzuimmeldingen** van 18-23-jarigen worden behandeld op mbo-scholen
- **Monitoring** van kwetsbare jongeren van praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en entree-opleidingen

Kansen

Nieuw wetsvoorstel van school naar werk.

- Doel: meer jongeren duurzaam aan het werk.
- Hoe: via samenwerking tussen RMC, afdelingen Werk & Inkomen van de gemeenten, mbo's, arbeidsmarktregio's
- Planning: medio 2025

Aanvalsplan vsv minister Dijkgraaf

- Planning: actieplan 2^e helft 2023
- Breed kijken naar meerdere redenen van uitval op school

Burgerschap



Gemeente
Rotterdam

Wat zien we?

- Veel aandacht voor burgerschapsonderwijs de afgelopen jaren
- Mbo-scholen zijn verplicht om burgerschapsonderwijs te integreren in de opleiding,
Doel => volwaardige deelname aan de maatschappij, goed kunnen functioneren in het beroep
- Wettelijke eisen: Examen- en Kwalificatiebesluit.
Inspectie toetst
- Landelijke ondersteuning bij vormgeven burgerschapsonderwijs via Expertisepunt Burgerschap
- Geen rol voor gemeenten in burgerschapsonderwijs

Wat doen we?

- Vanaf 2018 inzet op burgerschap in het onderwijsbeleid
- Manifest Burgerschap ondertekend door alle onderwijssectoren
- Subsidies vanuit onderwijsbeleid Gelijke Kansen voor Elk Talent: activiteiten, trainingen en professionalisering voor leerkrachten om 'het goede gesprek' te voeren over lastige onderwerpen.
- Financieren van burgerschapsprojecten, zoals de kinderburgemeester, conferentie burgerschap met Albeda en hogeschool Rotterdam, en het MBO Debat 010

Mentaal welbevinden



Gemeente
Rotterdam

Wat zien we?

- Toenemende mentale problematiek onder studenten (o.a. CBS)
- Jongvolwassenen (18-25 jaar) ervaren meer negatieve impact van coronacrisis op mentale gezondheid en stress rondom geld- en regelzaken
- Mbo instellingen in Rotterdam merken dit dagelijks en geven ondersteuning vorm met middelen uit lumpsum van het rijk en toezicht van inspectie
- Gemeente heeft preventieve taak vanuit Jeugdwet/jeugdpreventie en wet Publieke Gezondheid

Wat doen we?

- Schoolmaatschappelijk werk (cofinanciering met mbo's)
- Subsidies voor mentaal welbevinden en jeugdpreventie vanuit het beleidskader jeugdpreventie
- Pilots en programma's op de scholen om de mentale gezondheid van studenten te verbeteren en de ondersteuningsstructuur op de scholen te versterken
- (Kleine) inzet van jeugdverpleegkundigen in het MBO en ondersteuning vanuit CJG
- Gaat het niet meer om ondersteuning maar om zorgproblematiek: onderwijs-zorg arrangementen

Veilige mbo scholen



Gemeente
Rotterdam

Wat zien we?

- Toenemende zorgen over geweldsincidenten, wapenbezit en messengeweld onder jongeren, signalen over jonge 'uithalers' in de haven
- Risicofactoren: o.a. kwetsbare thuissituatie en weinig perspectief op werk, uitval, geldzorgen
- Al deze jongeren zitten ook op school ; veiligheidsvraagstukken in de school
- Met veel van de jongeren gaat het goed, maar een kleine, kwetsbare groep jongeren heeft extra aandacht en begeleiding nodig.

Wat zien we?

- Mbo-scholen ontwikkelen veiligheidsbeleid en zijn verantwoordelijk voor de veiligheid op school
- De inspectie van het Onderwijs houdt toezicht
- De gemeente Rotterdam is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de stad en biedt preventief aanbod aan scholen en jeugdprofessionals op gebieden als ondermijning en seksueel geweld
- Scholen, gemeente en veiligheidspartners werken samen om de veiligheid in en rondom scholen te bevorderen

Wat doen we ?

➤ Actieplan 'Veiligheid in en om het onderwijs'

- Inzet van jongerenwerk op 17 scholen
- Subsidie voor projecten/interventies op scholen en voor professionalisering van onderwijspersoneel
- Veilig op school certificaten en audits
- Faciliteren van veilig op school overleg met veiligheidspartners
- Ondersteuning van scholen bij veiligheidsgerelateerde vraagstukken
- Verkenning van een convenant Veiligheid in en om het onderwijs
- Aanpak seksuele straatintimidatie (SSI)
- Aansluiting bij ontwikkeling Rotterdams offensief tegen jeugdcriminaliteit (Preventie met Gezag)

Wat doen we (2)?

- Aanpak gericht op ondermijning
o.a. voorlichting jongeren mbt criminele uitbuiting en wapenbezit, informatie & checklists voor scholen mbt geweld en criminaliteit
- Aanpak (online) seksueel geweld onder jeugdigen:
o.a. lespakketten, campagnes, professionalisering docenten

Bedankt

voor uw aandacht.



Gemeente
Rotterdam